

Bijlage 4b Een professionele leergemeenschap in ontwikkeling

Normen opstellen

Toelichting voor de trainer

Aan de hand van deze activiteit kan een groep een reeks operationele normen of grondregels opstellen. Bij reeds bestaande groepen is anonimiteit wellicht een optie om te garanderen dat iedereen vrij zijn ideeën durft te uiten. In dat geval is het van belang om pennen of potloden uit te delen of iedereen te vragen dezelfde pen te gebruiken.

Benodigheden

- indexkaarten
- pennen of potloden
- papier voor posters
- prikbord
- plakband, punaises

Tijd

Twee uur

Richtlijnen

1. Leg uit dat effectieve groepen meestal over een serie normen beschikken die het gedrag van de leden bepalen, het groepswerk bevorderen en de groep helpen om de doelstellingen te bereiken.
2. Geef voorbeelden van normen.
3. Geef de groep het advies om normen vast te stellen:
 - om erop toe te zien dat iedereen de kans krijgt om een bijdrage te leveren aan de bespreking;
 - om de productiviteit en de effectiviteit te verhogen;
 - om de kans dat de doelstellingen bereikt worden te vergroten.
4. Geef alle groepsleden vijf indexkaarten en een pen of potlood (allemaal dezelfde).
5. Nodig de groepsleden uit om na te gaan welke gedragswijzen zij als ideaal zien voor de groep. Ze mogen er vijf bedenken, en schrijven er vervolgens één op elke kaart. Zij hebben hiervoor 10 minuten de tijd.
6. Neem de kaarten in en schud ze, om de anonimiteit te bewaken. Dat geldt vooral voor groepen die eerder samengewerkt hebben.
7. Lees elke kaart hardop voor. Geef de groepsleden de tijd om elk idee te bespreken. Prik of plak de kaarten op het prikbord, zodat ze voor iedereen goed te zien zijn. Vraag de groepsleden om aan te geven wanneer ze vinden dat een bepaald idee veel overeenkomsten vertoont met een idee dat eerder is voorgelezen. Kaarten met vergelijkbare ideeën komen bij elkaar te hangen.
8. Als alle kaarten voorgelezen en gesorteerd zijn, vraagt u de groep om te noteren welke normen door de verschillende groepjes kaarten worden aangegeven. Vraag een van de groepsleden om deze nieuwe normen op een groot vel papier te schrijven.
9. Neem de voorgestelde normen door met de groep. Controleer of de groep zich in deze normen kan vinden. Als dat het geval is, kunnen de normen voor de groep opgesteld worden.
10. Als alle kaarten voorgelezen en gesorteerd zijn, vraagt u de groep om te noteren welke normen door de verschillende groepjes kaarten worden aangegeven. Vraag een van de groepsleden om deze nieuwe normen op een groot vel papier te schrijven.
11. Neem de voorgestelde normen door met de groep. Controleer of de groep zich in deze normen kan vinden. Als dat het geval is, kunnen de normen voor de groep opgesteld worden.

Gebruikt met toestemming van de National Staff Development Council, www.nsd.org, 2006. Alle rechten voorbehouden.

*Aanpassing van **Tools for Change Workshops** door Robby Champion. Oxford, OH: National Staff Development Council, 1993.*

Om normen op te stellen neemt u de volgende punten in overweging	Voorgestelde norm
<p>Tijd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wanneer komen we bij elkaar? • Stellen we een begin- en eindtijd vast? • Beginnen en eindigen we op tijd? 	
<p>Luisteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe stimuleren we elkaar om te luisteren? • Hoe voorkomen we onderbrekingen? 	
<p>Vertrouwelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaat het om open bijeenkomsten? • Houden we onze besprekingen vertrouwelijk? • Wat brengen we na de besprekingen naar buiten? 	
<p>Besluitvorming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe gaan we de beslissingen nemen? • Zijn we een adviserend of een besluitvormend orgaan? • Besluiten we bij consensus? • Hoe gaan we om met conflicten? 	
<p>Deelname</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe stimuleren we de deelname van alle leden? • Voeren we een opkomstbeleid? 	
<p>Verwachtingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat verwachten we van de leden? • Zijn er voorwaarden voor deelname? 	